

2020 жылдың январь-декабрь айларында усақлап сатыу товар айланысы 6 604,6 млрд. сумды қурады хәм өткен жылдың сәйкес дәуирине салыстырғанда өсим пәти 102,4 процентти қурады.

**Хожалық жүритиўши субъектлердиң мүлкшилик формалары бойынша  
усақлап сатыу товар айланысы**

|  | млрд. сум      | 2019 жылдың<br>январь-декабрьине<br>салыстырғанда<br>процент есабында | Жәмиге<br>салыстырғанда<br>процент<br>есабында |
|--|----------------|---|--|
| <b>Жәми</b>                                | <b>6 604,6</b> | <b>102,4</b>  | <b>100,0</b>                                   |
| <i>Соннан мүлкшилик формалары бойынша:</i> |                |   |  |
| мәмлекетлик мүлк                           | -              | -   | -  |
| мәмлекетлик емес мүлк                      | 6 604,6        | 102,4   | 100,0  |
| <i>соннан:</i> пуқаралардың<br>жеке мүлки  | 3 602,6        | 103,3   | 54,5   |

Саўда кәрханаларының усақлап сатыу айланбасы көлеми 2020 жылдың январь-декабрь айларында 3 002,0 млрд. сумды қурап, өткен жылдың сәйкес дәуирине салыстырғанда 101,0 процентти қурады.

Жеке тәртиптеги исбилерменликтин жәми усақлап сатыу көлеми 2020 жылдың январь-декабрь айларында 3 602,6 млрд. сумды қурап, өткен жылдың сәйкес дәуирине салыстырғанда 103,3 процентке тең.

**2020 жылдың январь-декабрь айларында усақлап сатыу айланысы қурамы**

|   | млрд. сум      | 2019 жылдың<br>январь-декабрьине<br>салыстырғанда<br>процент есабында | Жәмиге<br>салыстыр-<br>ғанда<br>процент<br>есабында |
|---|----------------|---|---|
| <b>Усақлап сатыу товар айланысы</b>   | <b>6 604,6</b> | <b>102,4</b>  | <b>100,0</b>  |
| <i>соннан:</i>  |                |   |   |
| саўда кәрханалары   | 3 002,0        | 101,0   | 45,5  |
| жеке тәртиптеги исбилерменлик   | 3 602,6        | 103,3   | 54,5  |
| <i>соннан:</i> шөлкемлеспеген сектор<br>(қәлиплестирилмеген саўда<br>хызмети) | 657,1          | 79,1  | 9,9   |

## Шөлкемлеспеген сауда товар айланысы

4,0 млрд.сум



Дузамалар

5,4 млрд.сум



Құрытылған ағыл  
хожалиғы өнімлери (шаңғалақ,  
бадам,писте хәм басқаларды  
қосқан халда)

3,8 млрд.сум



Қосымталар

2,6 млрд сум



Гүллер, өсимлик хәм  
нәүше нәллери (декоратив  
хәм ағыл хожалығы)

15,0 млрд.сум



Сүт хәм сүт  
өнімлери

9,3 млрд.сум



Мәйек

13,0 млрд.сум



Нан хәм нан  
өнімлери

17,6 млрд.сум



Тағық гөши

6,2 млрд.сум



Шарўа маллары хәм  
қуслар ушын хәр қыйлы  
от-жемлер

105,9 млрд.сум

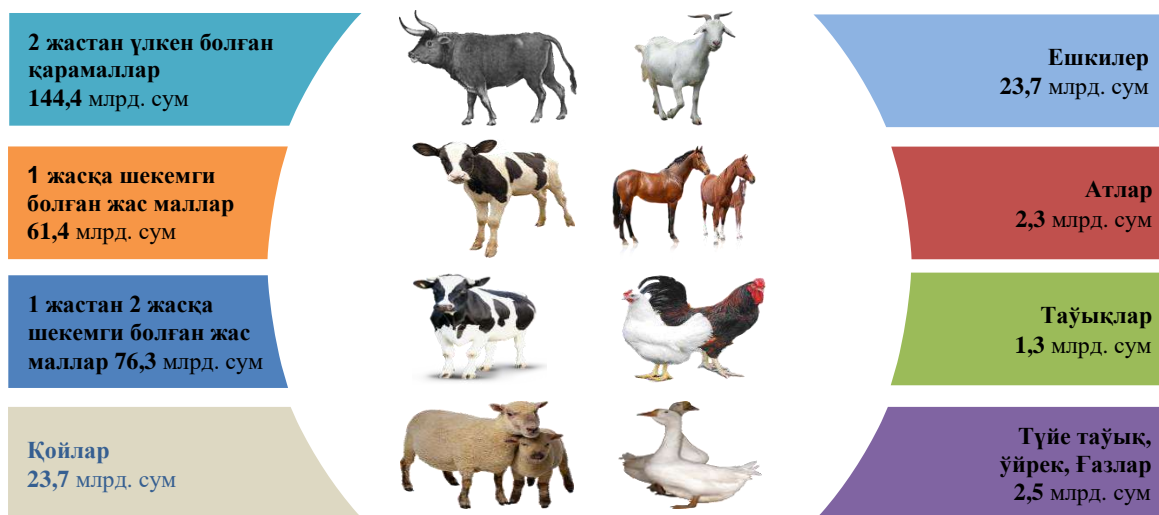


Жана үзилген ағыл  
хожалығы өнімлери

2020- жылдың январь-декабрь айларында Республиканың барлық аймақларында жайласқан дийхан базарларында ағыл хожалығы өнімлерин сатыўшы физикалық шахслардың таңлама гүзетиўлери өткерилди. Гүзетиў нәтийжелерине көре сауда айланысы көлеми 243,1 млрд. сумды қурады. Бунда тийқарғы ири көлем жаңа үзилген ағыл хожалығы өнімлери саудасы (105,9 млрд. сум)на туўра келди.

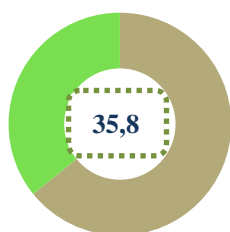
## ШӨЛКЕМЛЕСПЕГЕН САҰДА ТОВАР АЙЛАНЫСЫ: ШАРҰА (ҚУС) БАЗАРЛАРЫ

2020 жылдың январь-декабрь айларында Республиканың барлық аймақларында жайласқан шарұа (қус) базарларында қуслар хәм шарұа малларын сатыўшы физикалық шахслар таңлама гүзетиўи өткерилди. Гүзетиў нәтийжелерине көре саўда айланысы көлеми **414,0** млрд. сумды қурады. Бунда ҳәр қыйлы жастағы қара маллар саўдасы **282,1** млрд. сумды, қой хәм ешкилер **47,4** млрд. сумды, атлар **2,3** млрд. сумды, қуслар **3,8** млрд. сумды қурады. Саўда айланысының толық қурамы төмендеги көрсеткиште өз сәўлесин тапқан:

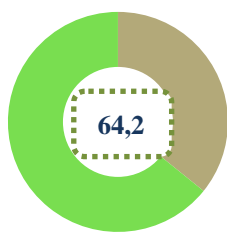


### Көтере саўда товар айланысы

Тийкаргы кўрам, процентте



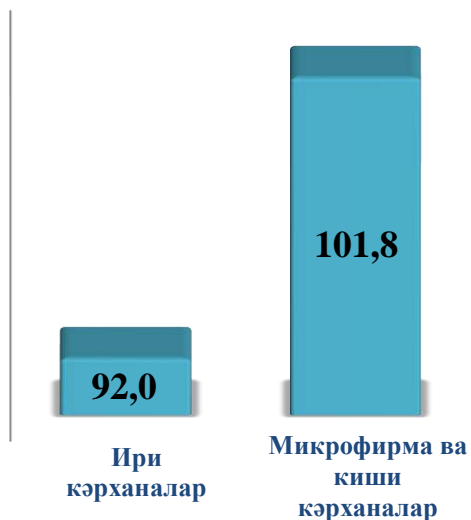
Ири кәрханалар



Микрофирма хәм  
киши кәрханалар

Республика бойынша 2020 жылдың январь-декабрь айларында көтере саўда товар айланысы **1 851,2** млрд. сумды қурап, 2019 жылдың январь-декабрь айларына салыстырғанда **1,9** % ке кемеиди. Соннан, ири кәрханалардың саўда товар айланысы **662,2** млрд. сум (өсим пәти **92,0** %), киши бизнес субъектлериниң саўда товар айланысы **1 189,0** млрд. сумды (**1,8** % ке өскен) қурады.

Өсім (өзгеріу) пәтлери, процентте



Саўда айланысы көлеми хәм үлеси



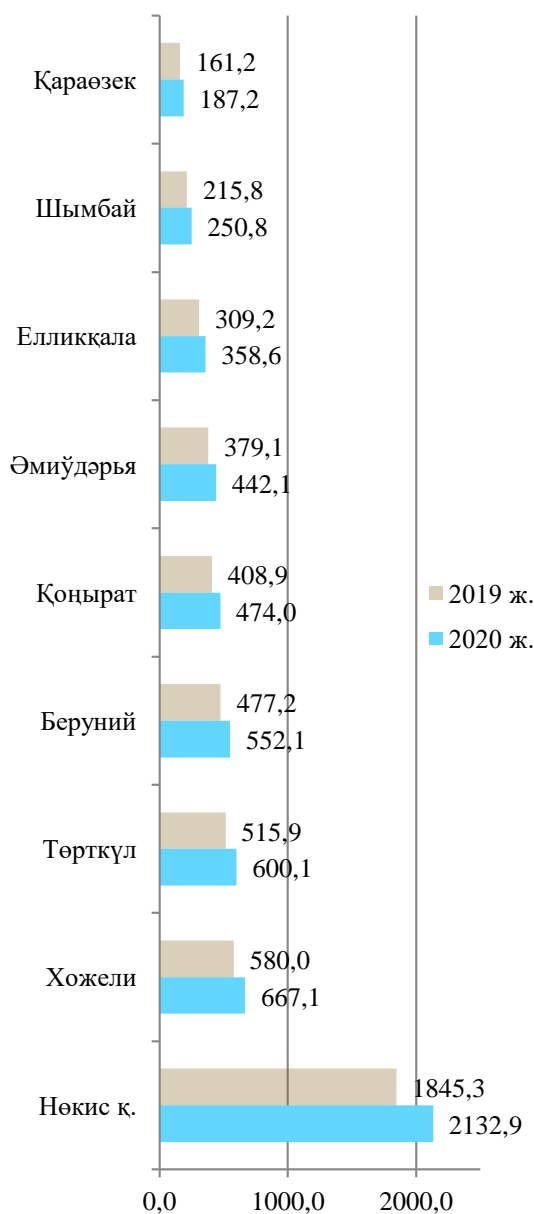
Улыўма аўқатланыў тараўының товар айланысы 154,4 млрд. сумға жетти ямаса 2019 жылдың январь-декабрь айларына салыстырғанда өсим пәти 95,5 процентти қурады.

Усақлап сатыў (улыўма аўқатланыў хызметин қосқан жағдайда) товар айланысын халық жан басына есаплағанда 3 455,9 мың сумды қурап, өсим пәти 100,7 процент болды.

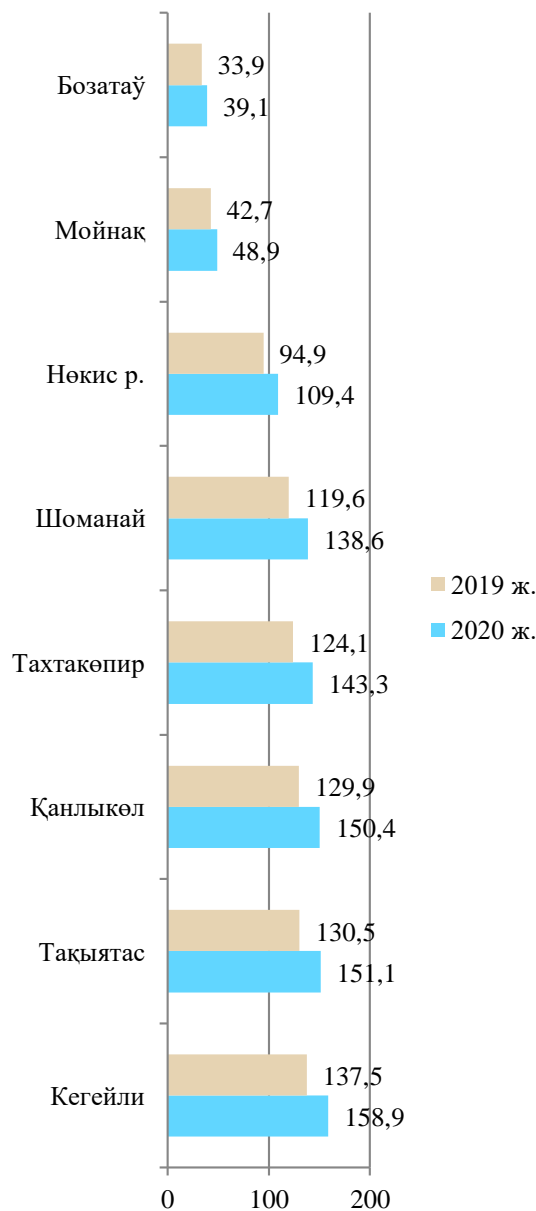
2020 жылдың январь-декабрь айларында усақлап сатыў товар айланысы 6 450,2 млрд. сумды қурады хәм өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда 2,7 процентке көбейди. Соннан, ири кәрханалардың товар айланысы 633,3 млрд. сумды (өсим пәти 80,1 %), киши исбилерменлик субъектлериниң товар айланысы 5 816,9 млрд. сумды (өсим пәти 105,9 %), соннан бирлеспеген саўда товар айланысы 657,1 млрд. сумды (өсим пәти 79,1 %) қурады.

Январь-декабрь айларында усақлап сатыў товар  
айланысы көлем, (млрд. сум)

Үлеси жоқары районлар



Үлеси төмен районлар

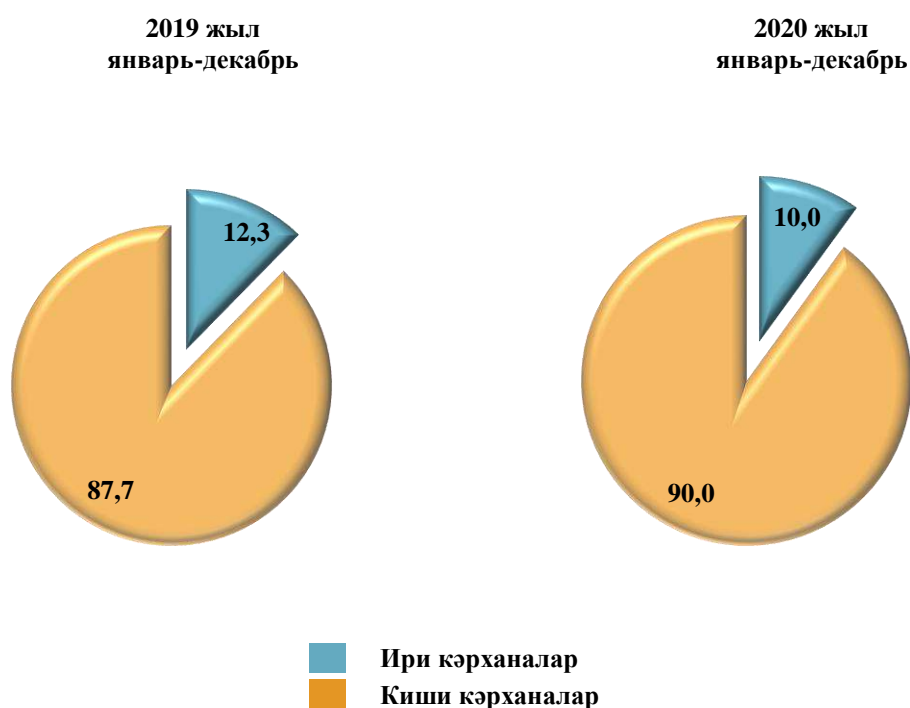


Усақлап сатыў товар айланысы көлеминде үлкен үлеске ийе болған Нөкис қаласы (Республика бойынша жәми товар айланысы көлеминдеги үлеси 32,3 % ке), Хожели (10,1 % ке), Төрткүл (9,1 % ке), Беруний (8,4 % ке) хәм Қоңырат (7,2 % ке) районлары усақлап сатыў товар айланысының өсиўине салмақлы тәсирин көрсетти.

Усақлап сатыў товар айланысы курамында ири кәрханалардың товар айланысы көлеми өткен жылдың усы дәўирине салыстырғанда өсим пәти 83,1 процент болып 657,3 млрд. сумды курады. Бул улыўма саўда көлеминиң 10,0 % үлесине туўра келеди.

Киши исибилерменлик субъектлериниң усақлап сатыў товар айланысы көлеми статистикалық есап-китапларға қарағанда 5947,3 млрд. сумды курап, 2019 жылдың январь-декабрь айларына салыстырғанда 5,1 процентке көбейди. Республика көлеминде усы сектордың жәми усақлап сатыў товар айланысындағы үлеси 90,0 процентке тең келмекте.

**Усақлап сатыў товар айланысы курамы,  
(жәмиге салыстырғанда процент есабында)**



Киши исбилерменлик хәм ири кәрханалардың  
усақлап сатыў товар айланысы көлеми

|  | <i>ири<br/>кәрханалар<br/>(млрд. сум)</i> | <i>өткен жылдың<br/>сәйкес дәуирине<br/>салыстырғанда,<br/>% те</i> | <i>киши<br/>исбилерменлик<br/>(млрд. сум)</i> | <i>өткен жылдың<br/>сәйкес дәуирине<br/>салыстырғанда,<br/>% те</i> |
|--|---|---|---|---|
| <b>Қарақалпақстан<br/>Республикасы</b> | <b>657,3</b>                              | <b>83,1</b>   | <b>5 947,3</b>                                | <b>105,1</b>  |
| Нөкис қ.                               | 498,5                                     | 82,0  | 1 634,4                                       | 110,5   |
| <i>районлар:</i>                       |   |   |   |   |
| Әмиўдәрья                              | 20,9                                      | 88,0  | 421,1   | 104,0   |
| Беруний                                | 15,9                                      | 113,0   | 536,2   | 102,0   |
| Бозатаў                                | 0,5                                       |   | 38,6  | 100,6   |
| Қанлықөл                               | 0,4                                       | 111,3   | 150,0   | 102,3   |
| Қараөзек                               | 1,3                                       | 149,3   | 185,9   | 102,5   |
| Кегейли                                | 1,0                                       | 138,5   | 157,9   | 102,1   |
| Қоңырат                                | 42,3                                      | 249,4   | 431,6   | 96,9  |
| Мойнақ                                 | 0,5                                       | 65,5  | 48,4  | 102,0   |
| Нөкис                                  | 1,4                                       | 178,7   | 108,0   | 101,4   |
| Тақыятас                               | 16,1                                      | 59,2  | 135,0   | 112,1   |
| Тахтакөпир                             | 2,0                                       | 74,8  | 141,4   | 102,7   |
| Төрткүл                                | 23,9                                      | 43,1  | 576,2   | 109,2   |
| Хожели                                 | 12,1                                      | 91,6  | 655,0   | 101,9   |
| Шымбай                                 | 9,3                                       | 48,8  | 241,5   | 107,3   |
| Шоманай                                | 0,9                                       | 95,3  | 137,7   | 102,6   |
| Елликқала                              | 10,3                                      | 155,1   | 348,3   | 101,5   |

2020 жылдың январь-декабрь айларында усақлап сатыў товар айланысында киши исбилерменлик субъектлериниң өсим пәтлери Тақыятас (112,1 %), Нөкис қаласы (110,5 %), Төрткүл (109,2 %) районларында жоқары дәрежеде болды.

Усақлап сатыў товар айланысы курамында ири кәрханалардың үлеси 10,0 процентти курап, ири кәрханалардың ең үлкен үлеси Нөкис қаласында (23,4 %), Тақыятас (10,6 %) хәм Қоңырат (8,9 %) районларында гүзетилди.